

DETAILNÍ MONITORING POLYCYKlickÝCH AROMATICKÝCH UHLOVODÍKŮ V NÁVAZNOSTI NA ZPŘESNĚNÍ PLÁNU ZLEPŠENÍ KVALITY OVZDUŠÍ ZÓNY JIHOVÝCHOD CZ06Z 2020+

PAUPZKO

AKČNÍ PLÁN ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ

- **Akční plán zlepšování kvality ovzduší Kraje Vysočina**
 - analytická část
 - popis imisní situace
 - zdroje dat - ČHMÚ (pětileté průměrné koncentrace ZL, data AIM)
 - projektová měření (zaměření na menší sídla, průmyslové oblastí, aj.)
 - návrhová část
 - vychází z PZKO 2020+
 - opatření v působnosti Kraje Vysočina
 - doporučená opatření v působnosti měst a obcí
- návrh Akčního plánu je součástí projektu PAUPZKO
- **Podpora z výzvy 2A „Tromso“ z programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ financovaného z Norských fondů.**
- Řešení projektu probíhá od května 2021 do dubna 2024.

jihomoravský kraj

Kraj Vysočina – imisní situace

- **Data ČHMÚ, AIM**

- dle pětiletých průměrných koncentrací 2017-2021 nejsou na území kraje překračovány imisní limity pro průměrné roční koncentrace znečišťujících látek (ČHMÚ)
- v kraji je aktuálně 8 aktivních měřících stanic AIM ve správě ČHMÚ nebo ZÚ
- na stanicích AIM nebylo zjištěno překročení IL

**Pětileté průměrné koncentrace
2017-2021
kraj Vysočina**

Průměrné roční koncentrace BaP

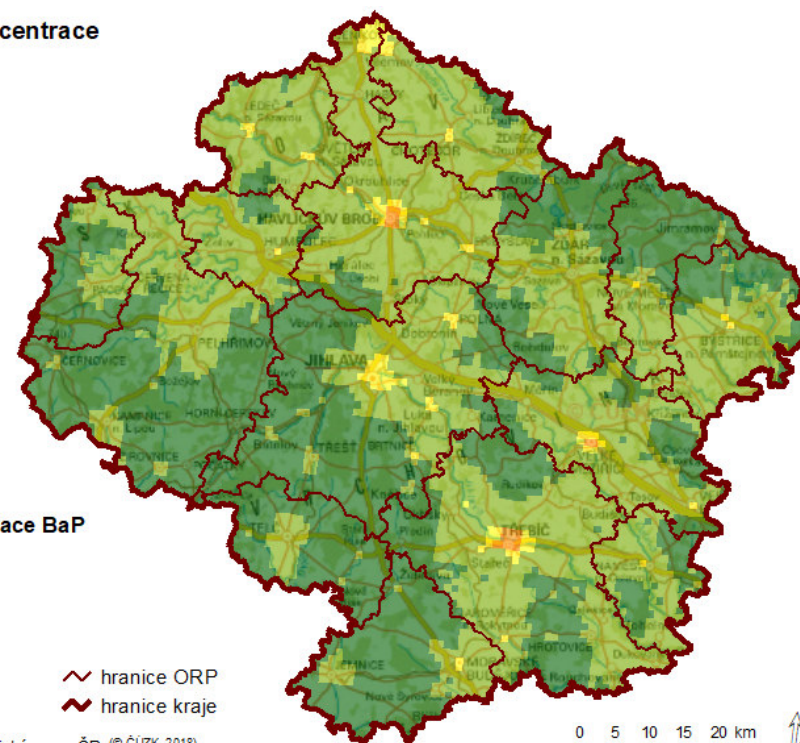
(imisní limit (IL) = 1 ng/m³)

- méně než 25% IL
- 25 - 50% IL
- 50 - 75% IL
- 75 - 100% IL
- více než 100% IL

 hranice ORP

 hranice kraje

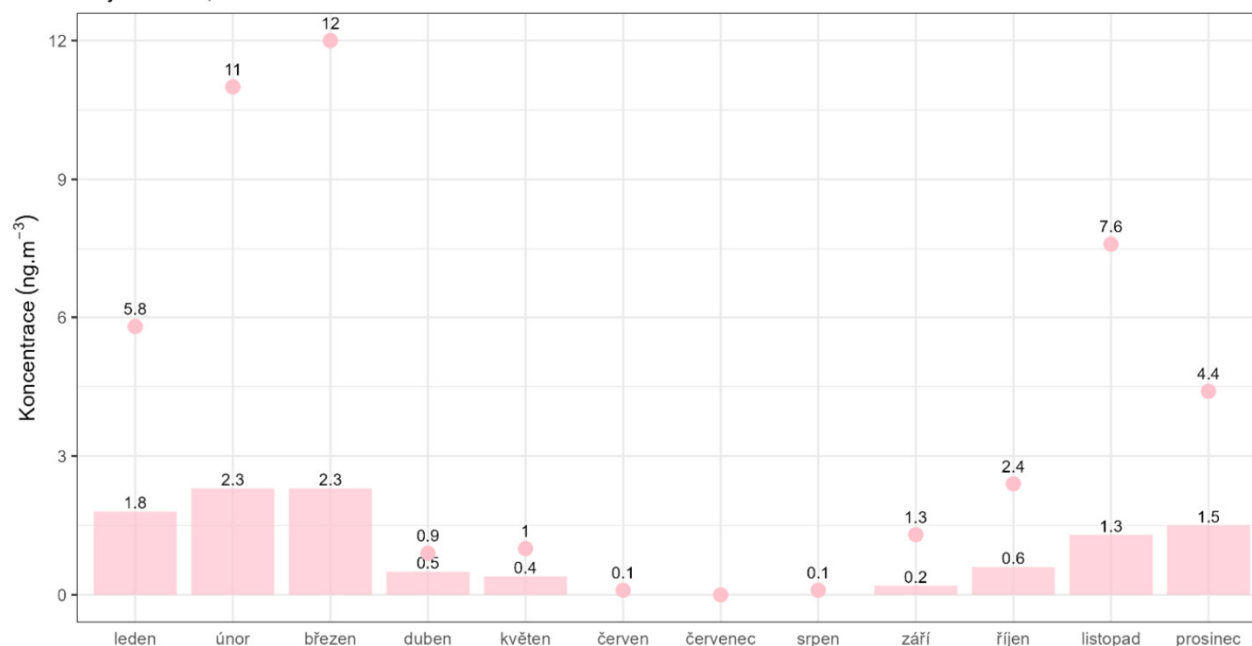
Podkladová data: Základní topografická mapa ČR (© ČÚZK, 2018)

Kraj Vysočina – imisní situace

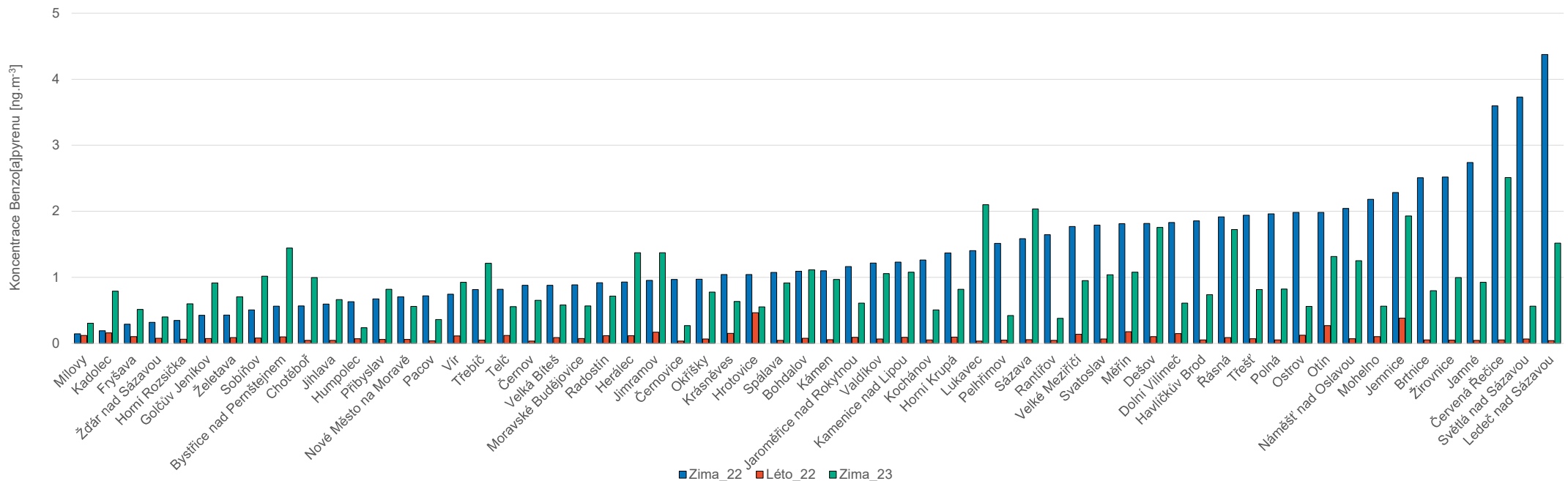
- Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina (ISKOV 2018-2022)
 - výstupy kompatibilní s výstupy státního monitoringu AIM
 - měření BaP v 10 lokalitách
 - nad hodnotou imisního limitu byly v ročním průměru koncentrace BaP v lokalitách Lukavec (3,5 ng/m³), Vír (1,4 ng/m³), Velké Meziříčí (1,3 ng/m³), Rantířov (1,1 ng/m³)
 - vysoké koncentrace BaP jsou měřeny pouze v topné sezóně, v létě jsou koncentrace nulové

Průměrné a maximální měsíční koncentrace benzo[a]pyrenu za celé období
 Projekt ISKOV, 2018 – 2022

Kraj Vysočina – imisní situace

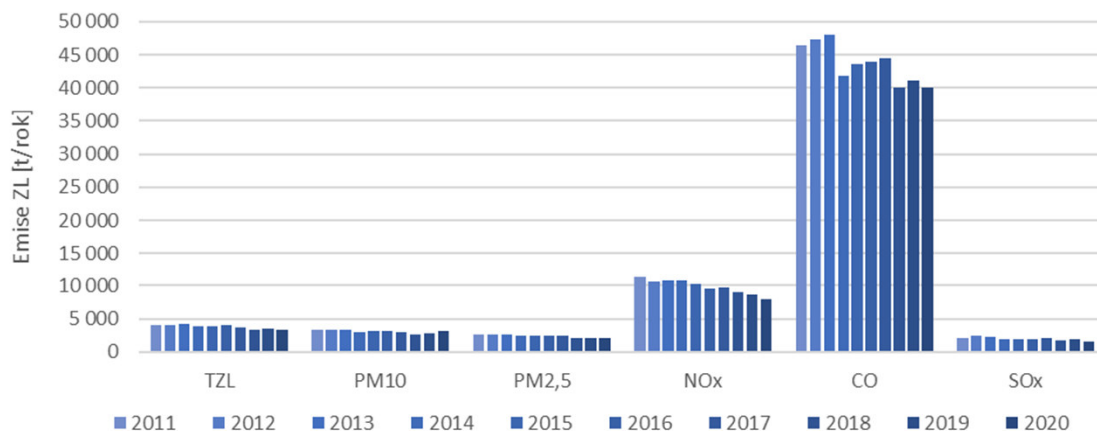
- **Detailní monitoring polycyklických aromatických uhlovodíků v návaznosti na zpřesnění Plánu zlepšení kvality ovzduší zóny Jihovýchod CZ06Z 2020+ (PAUPZKO)**
 - průměrné koncentrace BaP za jednotlivá monitorovací období (zima 2022, léto 2022, zima 2023)
 - rozdíl zima x léto ukazuje na vliv topenišť

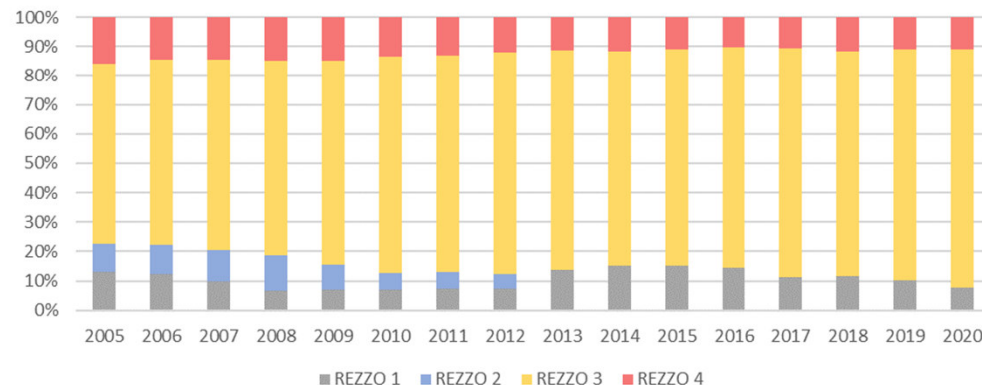
Kraj Vysočina – emisní situace

- emise ZL vykazují z dlouhodobého hlediska obecné klesající trend (s výjimkou roku 2021)
- emise dosahují podprůměrných hodnot vzhledem k ostatním krajům
- znečištění ovlivňují především malé stacionární zdroje (vytápění), vyjmenované stacionární zdroje a doprava se projevuje více lokálně
- kromě poklesu celkového objemu emisí znečišťujících látek lze rovněž sledovat narůstající trend podílu lokálních topenišť (REZZO 3) na celkových emisích

Vývoj celkových emisí znečišťujících látek, Kraj Vysočina, 2011-2020

Podíl kategorií zdrojů na emisích TZL

PZKO 2020+

- **Program zlepšování kvality ovzduší zóny Jihovýchod CZ06Z, aktualizace 2020**
(Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj)
 - vydán ve Věstníku MŽP v lednu 2021
 - nutnost realizovat opatření ve vztahu ke zdrojům znečišťování emitujícím benzo[a]pyren
 - hlavním zdrojem této znečišťující látky je v případě zóny Jihovýchod lokální vytápění; vliv průmyslu a dopravy je v případě této znečišťující látky málo významný
 - definice nových opatření v sektoru lokálního vytápění pro omezení znečištění ovzduší benzo[a]pyrenem
 - *PZKO_2020_1: Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší*
 - *PZKO_2020_2: Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva*
- **Časový plán Kraje Vysočina k provedení opatření Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod CZ06Z, aktualizace 2020**
 - dílčí kroky s termínem plnění do konce roku 2023

Akční plán– návrhová část

- **Akční plán zlepšování kvality ovzduší Kraje Vysočina – postup prací:**
 - zpracování návrhu Akčního plánu zlepšování kvality Kraje Vysočina
 - projednání návrhu Akčního plánu
 - zpracování připomínek, finální návrh AP
 - zpracování hodnocení SEA
 - schválení AP

Akční plán– návrhová část

Struktura Akčního plánu:

- opatření v působnosti Kraje Vysočina nebo Krajského úřadu Kraje Vysočina
- opatření v působnosti města a obcí a jejich úřadů
 - jedná se o doporučená opatření, u kterých Kraj Vysočina v případě žádosti metodicky povede jejich implementaci

Opatření Akčního plánu v působnosti Kraje Vysočina:

Skupiny opatření:

- A. Průmysl, energetika a zemědělství
- B. Doprava
- C. Osvětová, informační a poradenská činnost

Karta opatření:

- *Popis / cíl opatření*
- *Aplikace / dílčí kroky*
- *Možnosti realizace a financování*
- *Časové vymezení*
- *Územní zaměření*
- *Efekt na kvalitu ovzduší*
- *Rizika*
- *Vazba na ostatní opatření*

Akční plán– návrhová část

Opatření Akčního plánu v působnosti Kraje Vysočina

A – Průmysl, energetika a zemědělství

- A.1 Účinná kontrola plnění požadavků na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší
 - A.1.a Finanční podpora a administrace projektů pro poskytování finančních prostředků na obnovu spalovacích zdrojů („kotlíkové dotace“)
- A.2 Snížení spotřeby energií
 - A.2.a Snižování energetické náročnosti objektů, které spravuje kraj z titulu vlastnického či jiného práva
 - A.2.b Průběžné vzdělávání osob podílejících se na zavedení a fungování systému energetického managementu hospodaření s energií
- A.3 Aplikace vhodných nástrojů a opatření v rámci řízení dle § 11 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb.
- A.4 Omezování prašnosti ze stavební činnosti
- A.5 Omezení větrné eroze

Akční plán– návrhová část

Opatření Akčního plánu v působnosti Kraje Vysočina

B – Doprava

- B.1 Rozvoj páteřní sítě silnic a dálnice a odklon tranzitní a části vnitroměstské dopravy mimo obydlené části obcí
- B.2 Rozvoj systému veřejné dopravy (VDV)
- B.3 Vytvářet podmínky pro rychlou a kapacitní železniční síť
- B.4 Rozvoj bezemisní dopravy
- B.5 Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné a individuální dopravě

Akční plán– návrhová část

Opatření Akčního plánu v působnosti Kraje Vysočina

C – Osvětová, informační a poradenská činnost

- C.1 Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby správného paliva
 - C.1.a Distribuce propagačních materiálů „Jak správně topit“
 - C.1.b Osvěta formou edukativních vystoupení „SMOKEMAN ZASAHUJE“
 - C.1.c Navázání spolupráce se Společenstvím kominíků ČR
- C.2 Výchova a osvěta, informovanost občanů
- C.3 Podpora a využití projektů zaměřených na monitoring znečišťujících látek v území
- C.4 Spolupráce s obcemi a obecnými úřady obcí s rozšířenou působností
 - C.4.a Metodická pomoc při aplikaci doporučených opatření pro obce a při tvorbě časových plánů obcí
 - C.4.b Porada pracovníků ochrany ovzduší a edukativní vystoupení autorizovaných osob
- C.5 Dobrovolné dohody s provozovateli zdrojů znečišťování ovzduší, demonstrační projekty

Akční plán– návrhová část

Doporučující opatření v působnosti měst a obcí, u kterých kraj v případě žádosti metodicky povede jejich implementaci

- D.1 Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší
- D.2 Územní plánování a územní řízení, povolování staveb
- D.3 Vyjádření k žádosti o vydání a změnu integrovaného povolení
- D.4 Vyjádření v územním, stavebním a kolaudačním řízení a při posuzování vlivů na životní prostředí z hlediska ochrany ovzduší
- D.5 Zákaz spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi a určitých druhů paliv v malých zdrojích
- D.6 Územní energetická koncepce
- D.7 Úspory energií
- D.8 Částečné či úplné omezení vjezdu do některých městských částí, zpoplatněné parkování
- D.9 Environmentálně šetrná veřejná doprava, rozvoj alternativních pohonů ve veřejné a individuální dopravě
- D.10 Rozvoj veřejné dopravy
- D.11 Rozvoj bezemisní dopravy, rehabilitace pěší a cyklistické dopravy, zklidnění komunikací
- D.12 Zvýšení plynulosti dopravy v obcích
- D.13 Opatření k omezení primárních emisí a reemise tuhých znečišťujících látek z liniových a plošných zdrojů
- D.14 Výchova a osvěta
- D.15 Informovanost
- D.16 Dobrovolné dohody s provozovateli zdrojů znečišťování ovzduší, demonstrační projekty

Děkuji za pozornost